



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Hany Kadaňové a JUDr. Naděždy Treschlové v právní věci

žalobců: **a) J.C.**
bytem

b) spolek K.
sídlem

žalované: **Česká televize**
sídlem Na Hřebenech II 1132/4, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí generálního ředitele České televize ze dne 20.7.2015

t a k t o :

- I. Řízení se vůči žalobci a) zastavuje.
- II. Rozhodnutí generálního ředitele České televize ze dne 20.7.2015 o odvolání žalobců proti rozhodnutí České televize ze dne 17.6.2015 č.j. LP 401/2015 se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- III. Žalobce a) ani žalovaná nemají právo na náhradu nákladů řízení.

- IV. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci b) náhradu nákladů řízení ve výši 3.000 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

- 1 Žalobci se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhali přezkoumání rozhodnutí uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým generální ředitel České televize (dále jen „žalovaná“, kterou je obecně označován i správní orgán 1. stupně, pokud rozlišení nemá význam pro samotný text odůvodnění) zamítl odvolání žalobců a potvrdil rozhodnutí České televize ze dne 17.6.2015 č.j. LP 401/2015 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byla částečně odmítnuta žádost žalobců dle ust. § 15 odst. 1 ve spojení s ust. § 9 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“).
- 2 Žalobci požadovali „a) vyčištěná a strojově čitelná (csv, SPSS, xls, apod.) data, případné další zdrojová data a datové sety, které byly součástí průzkumů voličských preferencí před volbami do poslanecké sněmovny v roce 2013. Jde tedy zejména o „vyčištěná data“ zmíněná ve smlouvách č. 1056682/266, č. 1056665/266 a č. 1056704/266, čl. IX odst. 3 (agentury S., M. a T.); b) všechny kódovací knihy, popisy struktur databáze či jiné technické specifikace, které s výše zmíněnými datovými soubory souvisí; c) Dále pak zdrojová data (ve strojově čitelném formátu, tedy csv, SPSS, xls, apod.) s údaji o odpovědích jednotlivých respondentů, která měsíčně vznikají v rámci zjišťování „Trendy Česka“, viz <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/trendy-ceska/>; d) a smlouvy a jejich dodatky, související s pořizováním dat z bodu c) této žádosti.“
- 3 Žalovaná v prvostupňovém rozhodnutí odmítla žádost v části a) a c) z důvodu, že požadované informace jsou obchodním tajemstvím; v části b) vyzvala žalobce k upřesnění; v části d) žádosti částečně vyhověla s tím, že v předmětné věci byla uzavřena jen jedna smlouva, tu žalobcům poskytla s výjimkou přílohy č. 1, jejíž poskytnutí odmítla s odkazem na obchodní tajemství.
- 4 K odvolání žalobců, v němž doplnili žádost v části b) a zpochybnili názor žalované o obchodním tajemství, žalovaná v napadeném rozhodnutí k žádosti v části b) uvedla, že bude předmětem samostatného rozhodnutí, ztotožnila se se závěrem, že žádosti v části a), c) a částečně v části d) nelze vyhovět, neboť požadované informace jsou předmětem obchodního tajemství.
- 5 Žalobci v žalobě navrhli soudu, aby prvostupňové i napadené rozhodnutí zrušil a žalované uložil povinnost poskytnout jim informace požadované v části a), c) i d). K výzvě soudu (usnesení ze dne 16.7.2018 č.j. 6 A 183/2015-25) žalobci upravili částečně nepřesný a neurčitý žalobní petit tak, že po žalované požadují poskytnutí datových souborů s odpověďmi respondentů, která žalovaná obdržela od agentur S., M. a T. v rámci průzkumu voličských preferencí před volbami do poslanecké sněmovny v roce 2013, a dále požadují poskytnutí datových souborů s odpověďmi jednotlivých respondentů, které do

dne 2.6.2015 (tedy do dne podání původní žádosti o informace) žalovaná obdržela v rámci statistického zjišťování „Trendy Česka“.

- 6 Žalobci namítali nesprávné právní posouzení jimi požadovaných informací jako obchodního tajemství. Uvedli, že obchodním tajemstvím jsou pouze skutečnosti konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné, v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné, související se závodem, jejichž vlastníky zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení. Souhlasili s žalovanou, že požadované informace naplňují znaky určitelnosti a souvislosti se závodem, rovněž byla projevována vůle příslušných agentur předmětná díla chránit. Neshodují se však s žalovanou v názoru, že by informace měly být konkurenčně významné, ocenitelné a běžně nedostupné.
- 7 Poukázali na to, že předmětné agentury se zmíněnými daty nemohou nijak nakládat, neboť se samy smluvně zavázaly poskytnout plnění z předmětné smlouvy „*včetně výsledků souboru výzkumných prací pouze objednateli*“, tento má „*výhradní licenci k užití výsledků činnosti*“; publikace předmětných dat se tak nijak nedotkne hospodářského výsledku zmíněných agentur, nejde tedy o konkurenčně významné skutečnosti. Dovodili, že nemohou-li agentury s daty nijak nakládat, není splněna ani podmínka ocenitelnosti. Odkazy žalované na možnost narušení volného trhu jsou pouhými spekulacemi, které nepředstavují zákonné důvody pro odmítnutí žádosti o informace. Požadované informace navíc v čase velmi rychle zastarávají. K otázce nedostupnosti žalobci uvedli, že obdobné informace zveřejňuje v rámci Českého sociálně vědního datového archivu Sociologického ústavu AV ČR i agentura C., obdobné informace tedy na trhu (i veřejnosti) dostupné jsou. Žalovaná navíc předmětná data poskytuje už při zpracování Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, odmítáním jiných žadatelů porušuje princip rovnosti. Přitom v rámci této školy působí zaměstnanci řady mediálních a analytických agentur, kteří tak mají přístup ke zmíněným, údajně konkurenčně chráněným datům. K poskytnutí smlouvy bez přílohy č. 1 žalobci namítli, že jen těžko může být obchodním tajemstvím celý dokument, a pokud snad příloha č. 1 dílčí informaci představující obchodní tajemství obsahuje, měl být žalobcům poskytnut alespoň zbytek dokumentu.
- 8 Žalobci v žalobě zdůraznili silný veřejný zájem na zveřejnění předmětných informací, neboť žalovaná na základě zmíněných průzkumů rozhodujícím způsobem ovlivňuje předvolební diskurz (například zve do předvolebních debat představitele politických stran) a tedy i následný volební výsledek. Žalobci mají pochybnosti o reprezentativnosti zmíněných průzkumů a mají za to, že zveřejnění je nezbytné, aby bylo možno jejich pochybnosti vyvrátit. Konkrétně žalobci zmínili problém nízkého no-response rate (tj. náhodně vybraný člověk neodpoví tazatelům, například nezvedne telefon nebo se odmítne průzkumu zúčastnit) a jeho nerovnoměrné rozdělení v populaci, kdy podle žalobců například mladí lidé daleko méně reagují na volání z neznámého čísla oproti střední nebo starší generaci a je otázka, zda tento jev žalovaná dostatečně váží, dále žalobci zmínili problém nerovnoměrného rozdělení telefonů v populaci, kdy část populace mobilní telefon nevlastní a je tedy vyloučena z průzkumů, významná část populace naopak vlastní více telefonů a je tudíž přereprezentovaná, dalším problémem je možné sub-regionální vychýlení, kdy žalovaná váží průzkumy tak, aby odpovídaly krajskému rozdělení v České republice, přičemž i v rámci krajů nastávají velké rozdíly ve volebním chování lidí a to i v rámci stejně velkých obcí.

- 9 Žalovaná s podanou žalobou nesouhlasila. Odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a upozornila na to, že žalobní námitky zcela kopírují námitky uplatněné v odvolání, žalovaná se s nimi v napadeném rozhodnutí vypořádala, žalobci se závěry tam popsanými nijak nepolemizují.
- 10 Ke konkurenční významnosti požadovaných informací uvedla, že předmětná data mohla být po jejich zveřejnění využita různými subjekty k jiným účelům, než ke kterým byla primárně určena, například analytickými týmy a skupinami nebo volebními štáby politických stran pro účely formování politických strategií a volebních kampaní, stejně tak mohl předmětná data využít sám žalobce b) na podporu své činnosti. Jelikož jde o data, která byla předmětem redakčního obsahu, kdy sloužila jako podklad a zdroj pro předvolební vysílání, mohla být využitelná i v silném konkurenčním prostředí televizního vysílání.
- 11 K ocenitelnosti požadovaných informací žalovaná namítla, že data byla pořízena za vynaložení konkrétní protihodnoty, ceny. Žalovaná je získala za vynaložení prostředků a mají tedy cenu, kterou by jiné subjekty hradit nemusely, byť by v případě zveřejnění mohly data volně a bezplatně využít. Konkrétní data, která žalobci požadují, byla tedy jednoznačně ocenitelná. Žalovaná nesouhlasí s domněnkou žalobců, že pokud předmětné agentury nemohou data nijak hospodářsky využívat, nemůže se jich zveřejnění nijak dotknout. Odtajnění předmětných dat může mít za důsledek, že se jiné subjekty nebudou muset na dané agentury obracet, aby si u nich nechaly podobné průzkumy zpracovat, to by mohlo vést ke ztrátě značné části klientely s následným negativním dopadem na hospodaření daných agentur. Stejně tak by data mohli využít přímí konkurenti agentur, kteří by tak bez vynaložení finančních prostředků mohli data přímo využívat a mít z toho i případný hospodářský prospěch. To vše ostatně také souvisí s podmínkou konkurenční významnosti požadovaných dat.
- 12 Pro posouzení běžné nedostupnosti daných skutečností je podle žalované závadějící namítat, že obdobné informace zveřejňují i jiné subjekty (dle žalobců agentura C.), neboť v tomto konkrétním případě se jednalo o data svým rozsahem unikátní, která nebyla v daném období žádným jiným subjektem realizována, byla poskytnuta pouze žalované. Jednalo se tedy o data, která v příslušných obchodních kruzích běžně dostupná nebyla. Není pravdou, že žalovaná data poskytla Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a tím v důsledku umožnila přístup k nim pro jiné mediální analytické agentury a narušila tak konkurenční ochranu dat. Filozofická fakulta byla v daném případě spolupracující stranou, která se na základě smluvních ujednání podílela na realizaci výzkumu a poskytovala odbornou součinnost, jako v případě i jiných projektů žalované, zároveň byla smluvně zavázána neposkytovat data třetím stranám a byly zde nastaveny takové mechanismy, které data chránily.
- 13 K neposkytnutí přílohy č. 1 smlouvy požadované v části d) žádosti žalovaná namítla, že přílohu č. 1 tvořilo pouze vymezení výzkumů prováděných danou agenturou, přičemž právě tyto výzkumy, jejich konkrétní provádění, tvoří obchodní tajemství. Je tedy na místě přílohu neposkytnout.

- 14 K žalobní námitce týkající se veřejného zájmu žalovaná uvedla, že tento je hájen právě tím, že dané průzkumy zpracovávají odborné a nezávislé agentury, případně odborné a nezávislé subjekty jako je akademická půda filozofické fakulty; přičemž žalovaná získává data vícezdrojově. Uvedené subjekty mají v rámci své profesionální činnosti nastaveny postupy a metody, které vedou k získání reálných dat aktuálního charakteru o dění a rozložení názorů ve společnosti. Nicméně, právě tyto postupy a metody jednotlivých subjektů jsou významným faktorem v konkurenčním prostředí soutěžení daných subjektů. Žalovaná dále popsala, jakými konkrétními způsoby chrání veřejný zájem při svém předvolebním vysílání, zmínila též kontrolu specifickými orgány reprezentujícími veřejnost, zejména Radou České televize a Radou pro rozhlasové a televizní vysílání, která v rámci hodnocení dodržování zákonných povinností žalované posuzuje i to, zda byly předvolební pořady připraveny, zpracovány a odvysílány na základě dostatečných a nezávisle a objektivně zpracovaných průzkumů, respektive, zda bylo vše související s předvolebním vysíláním podřízeno požadavku objektivitě a vyváženosti.
- 15 Pro úplnost žalovaná doplnila, že požadovaná data k předvolebním průzkumům před volbami do poslanecké sněmovny v roce 2013 jsou již zveřejněna a veřejně přístupná, neboť již uplynula tříletá doba, po kterou bylo nezbytné je chránit pro naplnění znaků obchodního tajemství.
- 16 Ze správního spisu soud zjistil následující pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti.
- 17 Dne 2.6.2015 žalobci požádali správní orgán 1. stupně o poskytnutí informací dle informačního zákona, jak je popsáno výše v odůvodnění tohoto rozsudku; rovněž reakce správního orgánu 1. stupně na žádost v prvostupňovém rozhodnutí je popsána výše.
- 18 Z odvolání žalobců proti prvostupňovému rozhodnutí podaného dne 22.6.2015 vyplývá, že obsahuje zcela totožné námitky jako výše specifikované námitky vznesené v podané žalobě.
- 19 V odůvodnění napadeného rozhodnutí je mj. uvedeno, že podle názoru žalované již prvostupňové rozhodnutí poskytlo odvolatelům dostatečné úvahy a zdůvodnění, proč jsou předmětná data konkurenčně významná, ocenitelná a běžně nedostupná. Žalovaná se shoduje se správním orgánem 1. stupně, že se jedná o unikátní data na českém trhu, která by mohla být sekundárně komerčně využitelná a mohla by být různými subjekty využita k jiným účelům, než ke kterým byla primárně určena. Data by mohly chtít využít například různé analytické týmy a skupiny nebo volební štáby politických stran a volebních kampaní. Data zatím rozhodně nelze označit za „zastaralá“. Odvolatelé se mýlí, pokud svoji námitku staví pouze na tom, že publikace dat by se nedotkla hospodářského výsledku agentur, které byly smluvními stranami, pokud je dané agentury nemohou nikterak jinak využít a jinak s nimi nakládat. Nejde totiž o otázku, zda data daná smluvní agentura může následně jakkoli hospodářsky zhodnotit, či nikoli. Předmětná data jsou konkurenčně významná tím, že by mohla být využitelná jinými subjekty v rámci jejich působení na trhu. To, že jsou data exkluzivní, neznamená jejich neocenitelnost. Data jsou jednoznačně identifikovatelná a mají konkrétní hodnotu, byla pořízena za vynaložení konkrétní protihodnoty, ceny, tuto cenu by při zveřejnění dat jiné subjekty hradit nemusely, byť by je mohly využít. Data žalovaná označila za běžně nedostupná, jejich

dostupnost nelze posuzovat podle toho, zda jsou někde zveřejněny skutečnosti obdobné. Nedostupnost lze dovodit i z ochrany dat před zveřejněním po dobu tří let, k čemuž se smluvně zavázala žalovaná i příslušné agentury. Žalovaná dále, stejně jako ve vyjádření k žalobě, vysvětlila, že Filozofická fakulta Univerzity Karlovy byla spolupracující stranou, která se přímo podílela na realizaci daných výzkumů, a která je rovněž vázána neposkytnout data třetím stranám. K odvolací námitce, že nebyla poskytnuta příloha č. 1 smlouvy dle části d) žádosti, žalovaná uvedla, že celá příloha obsahuje obchodní tajemství, neboť je tvořena vymezením výzkumů prováděných danou agenturou. Žalovaná má za to, že veřejný zájem na neovlivněném a neutrálním předvolebním vysílání hájí sama dostatečně právě tím, že dané průzkumy nechává zpracovávat více odbornými a nezávislými subjekty a že z nich při vysílání vychází.

20 Ze smlouvy o dílo 1068165/266 o provedení výzkumu ze dne 3.2.2015 uzavřené mezi žalovanou a T. s.r.o. (jde o smlouvu k statistickému zjišťování „Trendy Česka“) vyplývá, že se T. s.r.o. zavázala provést pro žalovanou pro potřeby pořadu „Otázky Václava Moravce“ a dalších pořadů zpravodajského charakteru na programech ČT1 a ČT24 sociologické výzkumy vymezené přílohou č. 1; dílo bude prováděno dle specifikace předmětu smlouvy v příloze č. 1 a za podmínek uvedených ve smlouvě. Čl. IV. bod 14. smlouvy zakázal T. s.r.o. poskytnout výsledky výzkumů, byť částečně, třetí osobě, a užít jej pro vlastní potřebu bez písemného svolení žalované. Ta si dle čl. IV. bod 11. smlouvy vyhradila právo poskytnout výsledky výzkumů k využití třetím osobám. V čl. VIII. bod 3. smlouvy T. s.r.o. označila veškerá data získaná z výzkumů za obchodní tajemství, které nesmí být bez svolení T. s.r.o. s výjimkou případů uvedených v tomto článku smlouvy uveřejněno, a žalovaná se zavázala data chránit přiměřeným způsobem a bez svolení T. s.r.o. s výjimkou případů uvedených v tomto článku smlouvy je nezveřejnit. V čl. VIII bod 4. smlouvy je vymezena spolupráce s Katedrou sociologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy s tím, že zástupcům katedry budou po odvysílání výsledků ve vysílání ČT poskytnuta vyčištěná data z výzkumů, pouze ke studijním a pedagogickým účelům, katedra je nebude poskytovat žádné třetí straně. Čl. VIII. bod 6. smlouvy umožňuje žalované systematicky uvolňovat data z výzkumů, tj. bezplatně je poskytovat Českému sociálně vědnímu archivu, a to vždy tři roky od realizace výzkumů. Nedílnou součástí smlouvy jsou i tři přílohy, kdy příloha č. 1 obsahuje specifikaci díla.

21 V neveřejné části správního spisu jsou založené dva datové nosiče CD. Jeden je označen „Data z výzkumu ČT – PS PČR 2013 a Trendy 2014“ a obsahuje dva soubory: „*Trendy Česka 2014 data*“, který obsahuje devět souborů s názvy „1. vlna – únor 2014 TC“ až „9. vlna – listopad 2014 TC“, a „*Trendy Česka 2014 dotazníky*“, který rovněž obsahuje devět souborů s názvy „1. vlna – únor 2014 TC“ až „9. vlna – listopad 2014 TC“; druhý soubor „*Výzkumy volebního potenciálu v krajích ČR před volbami do PS PČR 2013 (M., S.)*“ obsahuje dva soubory, a to „*Předvolební výzkumy pro volby do PS 2013 – data*“, který dále obsahuje čtrnáct souborů označených názvy jednotlivých krajů, a „*Předvolební výzkumy pro volby do PS 2013 – dotazníky*“, který obsahuje dva soubory: „*Volby do PS 2013 dotazník společná část pro všechny kraje*“ a „*Volby do PS 2013 tématické otázky pro jednotlivé kraje*“. Druhý datový nosič CD nese označení „*Volby do PS 2013 datamapy*“; jeho neposkytnutí není předmětem projednávané žaloby. Dále je v neveřejné části správního spisu založena nedatovaná Dohoda o předání datového souboru do Českého sociálně vědního archivu Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., Dohoda o spolupráci č. 105 9224 mezi žalovanou a

Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy ze dne 6.3.2014, Dohoda o spolupráci č. 106 45 64/266 mezi žalovanou a Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy ze dne 19.9.2014, Smlouva o dílo č. 1056682/266 o provedení výzkumu mezi žalovanou a M. s.r.o. ze dne 24.9.2013 s veškerými přílohami, Smlouva o dílo č. 1056665/266 o provedení výzkumu mezi žalovanou a S., a.s. ze dne 24.9.2014 s veškerými přílohami, Smlouva o dílo č. 1056704/266 o provedení výzkumu mezi žalovanou a T. s.r.o. ze dne 20.9.2013 s veškerými přílohami, a výše zmíněná Smlouva o dílo 1068165/266 o provedení výzkumu (tzv. „Trendy Česka“) uzavřená mezi žalovanou a T. s.r.o. ze dne 3.2.2015 s veškerými přílohami.

- 22 Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání podle ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), jelikož účastníci s tímto rozhodnutím souhlasili.
- 23 Na základě podané žaloby soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobci uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (ust. § 75 s.ř.s.).
- 24 Vzhledem k tomu, že žalobce a) ani po výzvě soudu nezaplatil soudní poplatek z žaloby, což je jeho povinnost dle ust. § 2 odst. 1 písm. a), ust. § 4 písm. a) a ust. § 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o soudních poplatcích), soud řízení vůči němu zastavil (ust. § 47 písm. c) s.ř.s. a ust. § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích).
- 25 V souvislosti s žalobními body a jejich obsahem soud uvádí, že žaloba proti rozhodnutí správního orgánu podle ust. § 65 a násl. s.ř.s. je prostředkem soudní ochrany proti rozhodnutí správního orgánu, který rozhodl v posledním stupni (ust. § 69 s.ř.s.). Žalobní námitky proto nemohou jen mechanicky kopírovat námitky odvolací, bez jakékoli konkrétní reflexe argumentace odvolacího orgánu, který se v napadeném rozhodnutí již k odvolacím námitkám vyjadřoval. Podaná žaloba je v zásadní míře shodná s obsahem odvolání, přičemž žalobci tuto žalobu koncipují jako nesouhlasné stanovisko se závěry žalované s poukazem na skutečnosti, které uplatňovali již v řízení odvolacím, a k nimž se žalovaná v odůvodnění rozhodnutí konkrétně vyjadřovala. Přitom v žalobních bodech nijak nekonkretizují, v čem přesně měla žalovaná jako odvolací orgán při vypořádání odvolacích námitek pochybit, resp. v čem je její postup nezákonný. V takovém případě soud nemůže za žalobce domýšlet další argumenty a žalobním námitkám se může věnovat pouze v míře odpovídající jejich obecnosti.
- 26 Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:
- 27 Podle ust. § 9 odst. 1 informačního zákona pokud je požadovaná informace obchodním tajemstvím, povinný subjekt ji neposkytne.
- 28 Podle ust. § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále též „o.z.“) obchodní tajemství tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v

příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastníky zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení.

- 29 V dané věci žalobce b) požaduje po žalované data s odpověďmi respondentů, která žalovaná obdržela od agentur S., M. a T. v rámci průzkumu voličských preferencí před volbami do poslanecké sněmovny v roce 2013, dále požaduje data s odpověďmi jednotlivých respondentů, které do dne podání žádosti žalovaná obdržela v rámci statistického zjišťování „Trendy Česka“, a dále požaduje přílohu č. 1 smlouvy o dílo ze dne 3.2.2015 uzavřené mezi žalovanou a T. s.r.o., jejímž obsahem je specifikace provedení výzkumu.
- 30 Zásadní žalobní námitkou bylo nesprávné právní posouzení žalobci požadovaných informací, tj. jejich požadavku na poskytnutí dat s odpověďmi respondentů a poskytnutí specifikace provedení výzkumu, jako obchodní tajemství dotčených agentur dle ust. § 9 informačního zákona, když podle žalobců není naplněna podmínka konkurenční významnosti, ocenitelnosti a běžné nedostupnosti skutečností v příslušných obchodních kruzích.
- 31 Soud v této souvislosti poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24.11.2016, č.j. 9 As 280/2016-50, v němž se Nejvyšší správní soud k problematice označení požadované informace za obchodní tajemství vyslovil následovně: „[14] V projednávané věci je sporné, zda žalobcem požadované informace představují obchodní tajemství. Podle § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím platí, že je-li požadovaná informace obchodním tajemstvím, povinný subjekt ji neposkytne. Obchodní tajemství představuje právně kvalifikovanou výjimku z práva na informace a svobodného přístupu k nim. Co je materiálně obchodním tajemstvím, nejlépe vymezoval § 17 obchodního zákoníku, podle kterého obchodní tajemství tvoří veškeré skutečnosti obchodní, výrobní či technické povahy související s podnikem, které mají skutečnou nebo alespoň potenciální materiální či nemateriální hodnotu, nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné, mají být podle vůle podnikatele utajeny a podnikatel odpovídajícím způsobem jejich utajení zajišťuje. K odmítnutí poskytnutí informace nepostačuje pouhé konstatování názoru povinné osoby na povahu informace jako obchodního tajemství, bez toho aniž by byla existence obchodního tajemství posouzena *de iure*, to znamená, zda je požadovaná informace skutečně obchodním tajemstvím ve svých znacích dle § 17 obchodního zákoníku (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.12.2014, č.j. 9 As 180/2014-37).“
- 32 Taktéž soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.12.2014, č.j. 9 As 180/2014-37, v němž Nejvyšší správní soud posuzoval oprávněnost odmítnutí poskytnutí informace pro označení forenzního auditu za obchodní tajemství, přičemž zdůraznil nezbytnost řádného odůvodnění neposkytnutí informace: „[29] K odmítnutí poskytnutí informace nepostačuje pouhé konstatování názoru povinné osoby na povahu informace jako obchodního tajemství, bez toho aniž by byla existence obchodního tajemství posouzena *de iure*, to znamená, zda je požadovaná informace skutečně obchodním tajemstvím ve svých znacích dle § 17 obchodního zákoníku, a zda je takto označena.
- [30] Odmítnutí žádosti z důvodu obchodního tajemství, musí být v rozhodnutí povinného subjektu ve smyslu příslušných zákonných ustanovení náležitě odůvodněno. Zohlednění jiných skutečností, jako jsou důsledky zveřejnění informace z hlediska vynaložených nákladů na

forenzní prověrku a možného rizika náhrady škod nemá oporu v zákoně o svobodném přístupu k informacím ani v definici obchodního tajemství dle dříve platného obchodního zákoníku. Uvedená hlediska stěžovatele nequalifikují obchodní tajemství v jeho pojmovém vymezení, nýbrž jsou turzenými důsledky, které však mohou nastat jen v případě porušení obchodního tajemství.

[31] Jaké konkrétní informace byly v daném případě obchodním tajemstvím, nebylo druhově ani typově vymezeno. Námitky stěžovatele o důsledcích zveřejnění informací jsou v této souvislosti předčasné a irelevantní.

[32] V souzené věci jsou rozhodnutí orgánů stěžovatele ve věci neposkytnutí kopie forenzního auditu z hlediska § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím zcela jednoznačně postavena na pouhém konstatování existence obchodního tajemství, nikoliv na úvaze, kterou bylo třeba vyvodit z obsahu forenzního auditu, jehož obsah rámcově zmiňuje i dopis stěžovatele ze dne 31. 7. 2013 o odmítnutí informace. Odmítnutí informací nevychází z náležitého posouzení a odůvodnění, v jakých údajích a skutečnostech kontrolované činnosti spatřuje stěžovatel naplnění jednotlivých, výše zmíněných znaků obchodního tajemství a jak jsou tyto informace tím, kdo vykonává právo k obchodnímu tajemství za obchodní tajemství označeny. To tím spíše, že stěžovatel v odmítnutí žádosti i ve svých rozhodnutích uvádí, že jde o obchodní tajemství s právem na toto tajemství nejen stěžovatele, ale i zpracovatele forenzního auditu a dalších, blíže neuvedených subjektů.

[33] Stěžovatel náležitě neodůvodnil, zda před podáním žádosti o informace označil tyto informace za obchodní tajemství a z jakých důvodů považuje za obchodní tajemství forenzní audit jako celek. Zpracovatel forenzního auditu ve svém dopise stěžovateli ze dne 16. 7. 2013 vyjádřil svůj nesouhlas s poskytnutím „jakékoliv“ zprávy, kterou předal stěžovateli, a to s odkazem na smluvní ujednání, podle něhož je zpracovatel vázán mlčenlivostí o skutečnostech, o kterých se dozví při zpracování forenzního auditu (tedy o skutečnostech v činnosti stěžovatele). Vyjádření tohoto nesouhlasu z hlediska jeho obsahu a smluvního ujednání stěžovatel nevypořádal v rámci všech náležitostí obchodního tajemství a nezabýval se ani tím, jak je toto vyjádření relevantní z hlediska zákona o svobodném přístupu k informacím. Z rozhodnutí stěžovatele také není zřejmé, zda jiné subjekty označily skutečnosti obsažené ve forenzním auditu za svá obchodní tajemství.“

- 33 Výše uvedené závěry Nejvyššího správního soudu lze aplikovat i v nyní projednávané věci. Nejvyšší správní soud sice odkazuje na ust. § 17 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, avšak ten byl k 1.1.2014 zrušen a nahrazen občanským zákoníkem. Do něj byla totiž zapracována i ustanovení upravující obchodní tajemství. Přičemž nová úprava obchodního tajemství v občanském zákoníku je obsahově shodná s předchozí úpravou tohoto institutu v obchodním zákoníku. Aby byla určitá informace označena jako obchodní tajemství, musí být zároveň splněny veškeré znaky obchodního tajemství dle ust. § 504 o.z. Musí se tedy jednat o konkurenčně významné informace; určitelné; ocenitelné; v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem; jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení.
- 34 Soud tedy konstatuje, že správní orgány v přezkoumávaném řízení pochybily, když pouze v obecné rovině konstatovaly, že požadovaná data mají potenciální materiální hodnotu a jsou konkurenčně významná, neboť je lze sekundárně využít; nejsou běžně v obchodních kruzích dostupná. V takovémto odůvodnění zcela absentuje druhové a typové vymezení konkrétních informací, resp. údajů, jež v tomto případě měly být obchodním tajemstvím.

Rovněž tak nebylo odůvodněno, z jakého důvodu správní orgány považují za obchodní tajemství veškerá data získaná agenturami jako celek. Přitom ze žalobou napadených rozhodnutí vyplývá, že si správní orgány byly vědomy rozdílnosti obsahu pojmu „kompletní data“, tj. souboru veškerých vstupních dat, a na druhé straně pojmu „tzv. vyčištěná data“, tj. finálních dat získaných zpracováním souboru vstupních dat, z nichž pak byly vytvořeny výsledky průzkumů. Přesto tyto pojmy v odůvodnění žalobou napadených rozhodnutích po právní stránce hodnotily jako celek, aniž by dostatečně určitým způsobem akcentovaly jejich rozdílnost. Zejména soud upozorňuje na čl. IX. bod 3. smluv o dílo (jde o ujednání se shodným obsahem ve všech třech smlouvách), v němž všechny tři agentury označily za obchodní tajemství pouze tzv. vyčištěná data. Žalobci přitom požadovali nejen vyčištěná data, ale též „další zdrojová data“, požadovali tedy data kompletní.

- 35 Pokud tedy správní orgány odmítly žalobci b) poskytnout kompletní data, jež byly tvořeny i údaji, které byly obchodním tajemstvím jednotlivých agentur, měly se konkrétně zabývat jednotlivými položkami či údaji z nichž byly složeny a žalobci b) měly znepřístupnit pouze ty, u nichž by řádně a konkrétním způsobem odůvodnily naplnění důvodu pro jejich neposkytnutí.
- 36 Pokud jde o obsah přílohy č. 1 smlouvy, která se týká statistického zjišťování „Trendy Česka“, i zde podle názoru soudu chybí podrobná a přesvědčivá úvaha správních orgánů, proč obsah přílohy považují za obchodní tajemství. Žalovaná argumentovala pouze tím, že příloha obsahuje vymezení výzkumů prováděných danou agenturou, přičemž právě jejich konkrétní provádění představuje obchodní tajemství. Ve smlouvě o dílo (čl. VIII. bod 3) jsou však za obchodní tajemství označena data získaná z předmětného výzkumu, nikoli specifikace postupu, kterým budou data získávána. Tvrzení žalované, že vymezení výzkumů je obchodním tajemstvím, nevypovídá ničeho o naplnění jednotlivých definičních znaků dle ust. § 504 o.z. Nelze z něj dovodit nic o činnosti agentury, o jejích metodách sociologického výzkumu. Nelze tedy učinit spolehlivý závěr o konkurenční významnosti, ocenitelnosti, běžné nedostupnosti a dalších znacích, kterými je obchodní tajemství charakterizováno.
- 37 Dále soud odkazuje na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22.10.2014, č.j. 8 As 55/2012-62, ve kterém se Nejvyšší správní soud zabýval otázkami účastenství dotčených osob ve správním řízení, jehož předmětem je žádost o poskytnutí informací, k čemuž uvedl následující: „[107] *Procedura poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím je postavena na zásadě, že poskytnutí informací na žádost je faktický úkon povinného subjektu, zatímco neposkytnutí informací děje se formou správního rozhodnutí, proti kterému je přípustné odvolání. Při poskytnutí informací postupuje povinný subjekt v podstatě výlučně podle zákona o svobodném přístupu k informacím, který obsahuje relativně ucelenou a komplexní procedurální úpravu odlišnou od správního řádu a který až na výjimky (ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o ochraně před nečinností a § 178 správního řádu) použitelnost správního řádu vylučuje ve svém § 20 odst. 4 in fine.*
[108] Z toho mimo jiné plyne i okruh osob, s nimiž povinný subjekt při poskytování informace jedná - je jím především žadatel, což plyne vcelku jednoznačně z celé procesní úpravy poskytování informací, která obecně nepředpokládá, že by v ní figuroval kdokoli jiný než

žadatel a povinný subjekt. Ostatní osoby, které by mohly být poskytnutím informace dotčeny (např. osoby, kterých se poskytnutá informace týká a jež by mohly být dotčeny ve svém právu na informační sebeurčení), mají práva plynoucí ze základních zásad činnosti správních orgánů. V daném kontextu se na ně tedy vztahuje především § 4 odst. 4 správního řádu, podle něhož „správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy“. Z uvedeného ustanovení vyplývá především povinnost povinného subjektu informovat bez zbytečného prodlení tyto osoby, že hodlá poskytnout informace, které se jich mohou dotknout, a právo potenciálně dotčených osob se k tomu vyjádřit. Je pak na povinném subjektu, aby případné vyjádření takových osob reflektoval a vyvodil z něho eventuálně důsledky pro svůj další postup. Komunikace mezi povinným subjektem a dotyčnou osobou má probíhat tak, aby zásadně nebylo ohroženo vyřízení žádosti o poskytnutí informace v zákonem stanovených Unitách (§ 14 a § 15 zákona o svobodném přístupu k informacím).

[109] Poskytnutí informace by mohlo být podle okolností nezákonným zásahem povinného subjektu do práva toho, o němž se informace poskytuje, na informační sebeurčení (k tomuto pojmu viz např. náleznost Ústavního soudu ze dne 20. 11. 2002, sp. zn. I. ÚS 512/02, č. 143/2002 Sb. ÚS). Povinný subjekt jedná při poskytování informace jako správní orgán (v materiálním smyslu), neboť na základě kogentní normy veřejného práva vykonává svoji pravomoc tím, že žadateli poskytne informaci, kterou mu zákon ukládá poskytnout. Poskytne-li informaci, kterou mu zákon poskytnout neumožňuje, a zároveň takovéto poskytnutí bude představovat zásah do práv konkrétní osoby (viz zejm. poskytnutí informací v rozporu s § 8a, v rozsahu vybočujícím z rámce § 8b či v rozporu s § 9 nebo § 10 zákona o svobodném přístupu k informacím), může se dotčená osoba bránit zásahovou žalobou, neboť úkon povinného subjektu spočívající v poskytnutí informací nemá povahu „rozhodnutí“ ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., nýbrž „zásahu“ ve smyslu § 82 s. ř. s. (blíže k odlišení obou typů úkonů viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2010, čj. 7 Aps 3/2008-98, č. 2201/2011 Sb. NSS, body [16] - [21]).

[110] Pokud povinný subjekt žádosti o informaci zcela nebo zčásti nevyhoví, vydává o tom rozhodnutí o odmítnutí žádosti (§ 15 zákona o svobodném přístupu k informacím), proti kterému lze podat odvolání (§ 16 téhož zákona). Ze subsidiární použitelnosti správního řádu, jak je zakotvena v § 20 odst. 4 písm. a) a b) zákona o svobodném přístupu k informacím, plyne účastenství dalších osob, které by mohly být účastníky řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu kvůli svému dotčení poskytnutím informace, v řízení o vydání rozhodnutí o neposkytnutí informace či v odvolacím řízení. Soudní ochrana je pak zajištěna zásadně řízením o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s., v němž může být dotčená osoba podle okolností žalobcem, anebo osobou zúčastněnou na řízení (§ 34 odst. 1 s. ř. s.).“ (srov. obdobně rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17.12.2014, č.j. 1 As 189/2014-50).

38 S ohledem na výše uvedenou judikaturu soud konstatuje, že žalovaná v přezkoumávaném správním řízení pochybila i tím, že dotčené agentury neuvědomila o tom, že předmětná žádost o poskytnutí informací, týkající se mimo jiné i jejich obchodního tajemství, byla žalobci podána. Ze správního spisu nevyplývá, že by agenturám byl dán prostor se k předmětné žádosti vyjádřit a žalovaná tuto skutečnost ani netvrdila. Soud dospěl k závěru, že výše uvedeným opomenutím se žalovaná dopustila podstatné vady řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

39 Soud shrnuje, že výše uvedená vysoká míra obecnosti úvah správních orgánů při aplikaci informačního zákona v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí způsobila

nepřezkoumatelnost odmítnutí poskytnutí informací pro nedostatek důvodů. Rovněž tak procesní vada řízení spočívající v neuvědomění dotčených agentur o žádosti a nedání jim prostoru k vyjádření je důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

- 40 Vzhledem k výše uvedeným právním závěrům o nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí soud nemohl přistoupit k aplikaci ust. § 16 odst. 4 věta druhá informačního zákona. Jelikož pouze v situaci, kdy je správní rozhodnutí přezkoumatelné, si může soud učinit vlastní úsudek o jeho zákonnosti a v návaznosti na to posoudit splnění podmínek pro postup dle ust. § 16 odst. 4 věta druhá informačního zákona (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24.3.2010, č.j. 1 As 8/2010-65). Soud tak postupoval podle ust. § 78 odst. 1, 4 s.ř.s. a žalobou napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (ust. § 78 odst. 5 s.ř.s.).
- 41 O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle ust. § 60 s.ř.s. Vůči žalobci a) bylo řízení zastaveno, soud proto ve smyslu ust. § 60 odst. 3 s.ř.s. rozhodl, že žalobce a) ani žalovaná nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce b) měl ve věci plný úspěch, proto má proti žalované dle ust. § 60 odst. 1) s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení o žalobě, jež sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3.000 Kč. Tuto náhradu je žalovaná povinna zaplatit žalobci b) do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 31. srpna 2018

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Z. L.